

News- tjenesten

Utgitt av UNINETT-sekretariatet.

Trykk: Tapir Trykkeri

The logo for UNINETT, featuring the word "UNINETT" in a bold, black, sans-serif font. The letters "U" and "T" are enclosed in a red and black graphic element that resembles a stylized arrow or a double-lined path, with the red line on top and the black line on the bottom.

Hva er News-tjenesten?

News er et diskusjonsforum der man leser og skriver innlegg organisert i grupper etter tema. Innleggene distribueres til Internet og andre brukersamfunn som f. eks UUCP. I utlandet kalles tjenesten for USENET eller Netnews.

Hvorfor bruke News?

- Det er en lett tilgjengelig tjeneste, som er lett å ta i bruk.
- Det finnes ca. 3000 grupper tilgjengelig gjennom UNINETT idag, hvorav 60 er norske.
- Det sendes i gjennomsnitt 1000 Newsmeldinger i Norge daglig, på verdensbasis produseres det ca. 120 Mbyte meldinger hver dag.
- News er et raskt medium på flere måter. Artikler som distribueres i UNINETT bruker ca. 0,3 sek på å nå alle. Under studentrevolusjonen i Kina, og i forbindelse med konflikten i eks-Jugoslavia, har nyheter ofte kommet på News før de har nådd radio og TV. Grunnen er at News er et lempelig system, som ikke er underlagt sensur.
- Hvis du er heldig abonnerer institusjonen du er tilknyttet på NTB Newsgrupper. Der tikker de ferskeste nyhetene inn hele tiden, og de er som regel gratis for sluttbruker.

```
tin
Group Selection (trane.uninett.no 8) h=help
1 1 ntb.ilmeldinger
2 115 ntb.pressemeldinger
3 ntb.valg.oversikter
4 12 no.uninett.hjelp For UNINETTs brukere
5 23 no.uninett.diverse For UNINETT
6 10 news.announce.newusers Explanatory postings for new us
7 1850 ntb.sport.nytt
8 24 no.vitser Vitser p3 norsk.

<n>=set current to n, TAB=next unread, /=search pattern, c)atchup,
g)oto, j=line down, k=line up, h)elp, m)ove, q)uit, r=toggle all/unread,
s)ubscribe, S)ub pattern, u)nsunsubscribe, U)nsub pattern, y)ank in/out

*** End of Groups ***
```

Newsleseren tin har et linjebasert grensesnitt.

Hvordan få tak i News?

Hvis institusjonen du er tilknyttet ikke har News tilgjengelig, kan du skaffe deg en Newsleser fra UNINETTS programvarearkiv på aun.uninett.no: /prog-arkiv/news. Der ligger Newslesere for plattformene MS-DOS, MS-Windows, UNIX og X11, og de kan hentes med ftp.

Alle som tilhører en UNINETT medlemsinstitusjon, og som ikke driver en egen Newstjener, kan lese News fra UNINETTs Newstjenere. For å få tilgang til UNINETTs Newstjenere kan du henvende deg til din regionale UNINETT kontakt, eller sende en e-postmelding til news-hjelp@uninett.no.

Hvordan virker News-tjenesten?

News-tjenesten er en stor samling elektroniske meldinger på standard format. Hver melding har innledende linjer som beskriver hvem som sendte meldingen, hvor den ble sendt fra og meldingens destinasjon.

En News-melding består av ascii kode. Meldingene blir distribuert til flere datamaskiner, kalt News-tjenere, hvor de er tilgjengelig for brukerne. UNINETT driver 3 slike tjenere selv,

```
Composition
Post article
Path: uninett.no!siv
Newsgroups: no.vitser
Distribution: world
Followup-To:
From: siv@uninett.no (Siv Utle)
Organization: Uninett
Subject: En vits til glede for nye lesere.
Keywords:

^
Jeg tror kanskje at noen av dere har hørt den før, men :
- Vet du hvordan man skal forvirre en kristen ?
- Slå ham på BEGGE kinnene samtidig.
```

Xrn er en utbredt Newsleser for UNIX arbeidsstasjoner. Når du vil POSTE en melding, får du opp et vindu som dette. Her kan du skrive og editere på meldingen til du er fornøyd. Meldingen sendes ut i verden ved å trykke på "send"-knappen.

og noen medlemsinstitusjoner driver egne tjenere, slik at i UNINETT er det ca. 25 tjenere totalt.

Når du sender en melding til News må du adressere den til en gruppe, f.eks. no.vitser som i eksempelet på forrige side.

Meldingen blir sendt til den Newstjeneren du er tilknyttet.

Denne tjeneren distribuerer meldingen videre til andre tjenere som gjør samme Newsgruppe tilgjengelig for sine brukere.

Newsmeldinger ligger altså på et "fåtall" tjenermaskiner hvor alle som tilhører en UNINETT medlemsinstitusjon kan gå inn og lese det de lyster.

Her er en av de største forskjellene mellom News og distribusjonslister. Med News leser du meldinger fra en sentral tjener, mens hvis du er medlem av en distribusjonsliste, får du og de andre på listen hver sin kopi av alle innlegg i postboksen.

De fleste News-gruppene er åpent tilgjengelig, og hvem som helst kan sende meldinger til dem. Kvaliteten kan derfor ikke garanteres. Noen grupper har oppnevnt en redaktør som leser gjennom alle innlegg før de sendes ut. På den måten ønsker de å opprettholde et minimum av saklighet og kontroll med diskusjonen i gruppen.

I de gruppene som ikke har redaktør finnes det en tradisjon på at innlegg som kan virke støtende på andre krypteres ved å rotere alfabetet 13 posisjoner. De som velger å pakke ut slike innlegg er advart og gjør det på eget ansvar.

Bruk av News-klienter

Det finnes en mengde brukbare Newslesere for de fleste plattformen. Finn ut hvilken som er i bruk ved din institusjon. Er det ikke installert Newslesere hos deg, kan du hente en egnet leser i UNINETTs programvarearkiv.

De fleste News-klienter gir deg dette minimumstilbudet av funksjoner:

Du kan ABONNERE på Newsgrupper. Når du starter opp Newsleseren, vil du få tilbud om å abonnere på Newsgrupper som er kommet til siden sist. Det vil også komme opp en liste på skjermen over de gruppene du abonnerer på som har uleste meldinger. Ved å velge ut en av gruppene, vil du få en oversikt over de uleste meldingene i denne gruppen. Denne oversikten

kan du BLA i, LESE meldinger eller følge en TRÅD av meldinger, dvs at du kan lese alle innlegg om samme tema fortløpende. Du kan ikke SLETTE meldinger siden de ikke er lagret lokalt hos deg, men du kan LAGRE eller skrive ut meldinger. Du kan sende SVAR på meldinger, eller POSTE egne innlegg. Du kan når som helst AVBESTILLE en Newsgruppe.

Øverst ser du deler av listen over artikler fra ntb.sport.nytt.

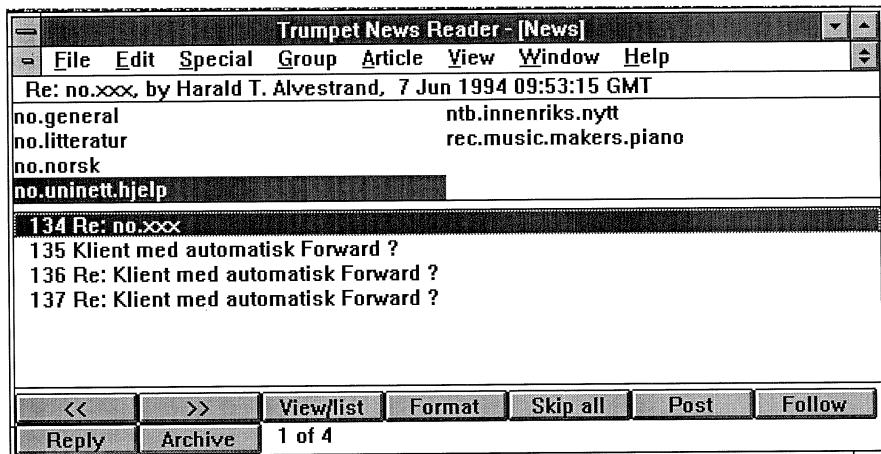
I vinduet vises den artikkelen som er uthevet i fulltekst.

Hvordan finne frem til de rette gruppene?

Det finnes 3000 News-grupper i UNINETT som dekker emner fra A til Å. Det skal med andre ord være noe for enhver smak, verre kan det være å finne frem til det du er interessert i. News-gruppene er delt inn i følgende grove kategorier etter emne: **comp, misc, news, rec, sci, soc og talk.**

De dreier seg henholdsvis om data, diverse, newstjenesten, hobbyrelaterte emner, forskning/vitenskap, kultur og debatt. I tillegg finnes det kategorier, som f.eks. "clarinet", for kommersielt formål og "alt" for emner som faller utenfor alle andre inndelinger. I Norge har vi no.* hierarkiet, det vil si norsk-språklige grupper. Det er ikke noe stort hierarki, men dekker endel emner. De institusjonene som driver egne Newstjenere har ofte egne Newshierarkier. Noen grupper er ment for faglig diskusjon, andre er mindre høytidelige. Vi har plukket ut et par grupper som det kan være artig å starte med som ny News-bruker

- 1 news.announce.newusers Nye Newsbrukeres bibel
- 2 no.uninett.hjelp Hjelp og veiledning til UNINETTs tjenester
- 3 ntb.ilmeldinger Toppnyheter fra NTB
- 4 no.vitser Useriøs og lattervekkende gruppe
- 5 no.general Artikler av generell interesse i Norge

Newsleseren Trumpet inngår i UNINETTs oppringt Internett pakke. På bildet over har brukeren valgt å se hvilke artikler som ligger i no.uninett.hjelp-gruppen.

Vil du vite mer?

Newsgrupper som starter med news-XXX i navnet har alle emner rundt news som tema. Se spesielt news-gruppen news.announce.newusers før du begynner. Der får du hjelp til å komme igang, og svar på de fleste spørsmål nye brukere sitter med. Før du stiller spørsmål til en news-gruppe, kan det være lurt å sjekke om det finnes en FAQ (Frequently Asked Questions) for gruppen. En FAQ inneholder de 20-30 mest vanlige spørsmålene om emnet, og utførlige svar. Ved å konsultere FAQen slipper du å stille "dumme" spørsmål som har blitt besvart i gruppen før. Du kan stille spørsmål på distribusjonslisten news-hjelp@uninett.no for å få veiledning og nyheter om tjenesten.

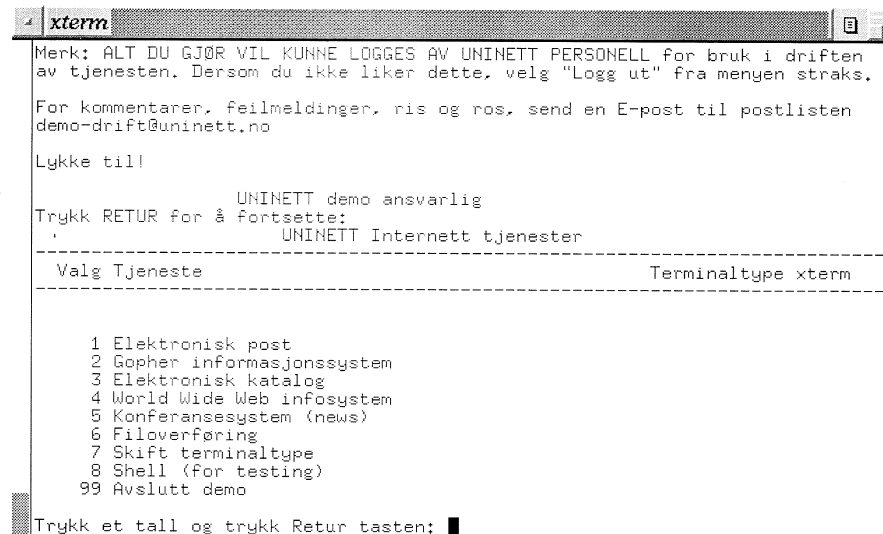
Denne brosjyren er en del av en serie om UNINETT og de tjenestene vi tilbyr. Du kan få tak i resten av brosjyrene på ditt regionale UNINETT-senter. Det finnes mye informasjon på UNINETTs egen infotjener, UNINETTINFO, som kan nåes via gopher og ftp (aun.uninett.no). Dessuten gir UNINETT ut en gratis informasjonsbulletin, UNINYTT, kvartalsvis. Den finnes på alle medlemsinstitusjoner. Hvis du har noen spørsmål angående nettet, så ta kontakt med din lokale hjelpetjeneste.

UNINETTs demo-tjeneste

UNINETT har laget en demotjeneste for deg som vil ha hjelp til å lære å bruke tjenestene i Internettet. For å benytte demotjenesten skriver du:

telnet demo.uninett.no

På spørsmål etter brukernavn svarer du demo. Deretter er det bare å følge anvisningene på skjermen. Via demo-tjenesten kan du prøve Newsklientene "Xrn" og "tin".

UNINETT demotjenesten er i drift. Her kan du prøve ut tjenester du gjerne ikke har tilgang til ellers.